

1988, 23. prosince – Sdělení VONS č. 871 „Ing. Eva Vidlařová ve vazbě za obranu P. Cibulky“ o domovních prohlídkách u Evy Vidlařové a jejích rodičů, o zahájení jejího stíhání pro trestný čin nadřžování a jejím vzetí do vazby a o domovní prohlídce u matky Petra Cibulky Věry Cibulkové a jejím dalším šikanování.¹

Dne 19. 12. 1988 byla zadržena ing. Eva Vidlařová, nar. 16. 12. 1947, inspicientka Divadla na provázku, bytem Šumavská 14, 602 00 Brno.² V jejím domku, v divadle i v bytě jejích rodičů byly provedeny domovní prohlídky. Evu Vidlařovou obvinil kpt. JUDr. Kamil Topolář z KS StB Brno z tr. č. nadřžování podle § 166/1 tr. z., protože zasahovala do případu Petra Cibulky, obviněného z trestných činů spekulace, nedovoleného podnikání a z přípravy k pobuřování, v úmyslu umožnit mu, aby unikl trestu.³ Měla tak činit pořádáním nátlakových akcí, tj. hladovek a peticí, ovlivňováním svědků a snahou chránit poštovní zásilky před zadržováním.⁴ Eva Vidlařová totiž napsala některým osobám, které kupovaly od Petra Cibulky kazety, pásky a nezávislou literaturu, že korespondence adresovaná Petru Cibulkovi a jeho matce Věře Cibulkové je zadržována.⁵ Dále jim napsala, že mají právo odepřít svědeckou výpověď.

(Připomínáme, že toto právo má mj. ten, kdo by svou výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sám sobě. V současných čs. poměrech pak obavu z takového nebezpečí může oprávněně pociťovat každý, kdo dále šíří nezávislou literaturu nebo i hudební nahrávky státem neuznávaných skupin. Svědek je však povinen alespoň rámcově uvést důvody, aby vyšetřovatel uznal jeho právo nevypovídat. Toto právo je nutno uznat např. tehdy, uvede-li svědek, že o své vlastní činnosti, která by mohla být považována za trestnou, informoval Petra Cibulku, popř. další osoby v přítomnosti Petra Cibulky, takže výpověď k Petru Cibulkovi nemůže oddělit od výpovědi proti sobě samotnému, resp. že by dalším vyšetřováním Petra Cibulky či dalších osob vyšla najevo trestná činnost svědka. Odmítnutím svědecké výpovědi na takovém

základě neriskuje svědek pořádkovou pokutu, které jsou udělovány zejména tehdy, odmítá-li svědek výpověď neoprávněně, např. se zdůvodněním, že P. Cibulka je jeho přítel, a proto proti němu svědčit nebude.)

Eva Vidlařová byla vzata prokurátorem do vazby a hrozí jí trest odnětí svobody do tří let.

Domovní prohlídka v této trestní věci byla provedena dne 19. 12. 1988 rovněž u matky Petra Cibulky, Věry Cibulkové. Nařídil ji kpt. JUDr. Kamil Topolář, prováděl ji mjr. JUDr. Jan Domínek, který předtím paní Cibulkovou odvezl k výslechu do věznice v Bohunicích.⁶ Stihla ji tam srdeční slabost a musela jí být poskytnuta lékařská pomoc. Domovní prohlídka u V. Cibulkové, již třetí v posledních dvou měsících, byla zcela bezvýsledná.

Dne 20. 12. byla Věra Cibulková předvolána před komisi národního výboru Brno 2, kde se projednávalo jako přestupek, že po uvěznění svého syna navštívila jeho byt, jenž byl úředně zapečetěn, kde vypnula elektřinu a plyn, zavřela okna a odnesla potraviny podléhající zkáze. Byla shledána vinnou a bylo jí uděleno napomenutí. Dne 22. 12. vnikl bez jakéhokoli povolení do jejího bytu mjr. Domínek a přinutil ji, aby mu vlastnoručně napsala několik řádek jako vzorek rukopisu. V souvislosti s tímto trápením šestadesátileté nemocné ženy, zlomené mnohaletým nespravedlivým pronásledováním a opakovaným vězněním jediného syna, se klade otázka, zda Státní bezpečnost je při tzv. procesních úkonech proti ní pouze bezohledná nebo zda jde o snahu paní Cibulkové prostě ubližovat.

Výbor na obranu Petra Cibulky, Dušana Skály a Jiřího Štencla, jehož je Eva Vidlařová členkou, vydal dnes v Brně prohlášení, adresované Generální prokuratuře ČSR, v němž upozorňuje na to, že stejné činnosti jako Eva Vidlařová se při obhajobě Petra Cibulky dopouštějí všichni členové výboru, a proto i oni by měli být uvězněni. „Umožněte příslušníkům SNB, aby chuť uvěznit občany mohli v Brně uskutečnit pokud možno v co největším rozsahu,“ píše podepsaní členové výboru, tj. Zdeněk Kotrlý, Tomáš Bělka, Simona Hradílková, Ondřej Pospíchal, Jan Šabata a Jana Soukupová.

Protestních hladovek, podpisových akcí a dalších projevů solidarity s Petrem Cibulkou v Československu i v zahraničí přibývá. Uvěznění Evy Vidlařové je dosud nebývalým represivním aktem, jímž se orgány státní moci snaží této vlně solidarity čelit.⁷

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 22, s. 18–19.

POZNÁMKY

- ¹ K případu viz dále sdělení VONS č. 879, 919, 956, 962, 967, 985, 1000 a 1094, dokumenty č. 883, 923, 960, 966, 971, 989, 1004 a 1098.
- ² Krátké shrnutí života herečky a tajemnice Divadla na provázku Evy Vidlařové zvané Trúda popsala Jana SOUKUPOVÁ v publikaci *Nepoddajní aneb nešlo to jinak. Příběhy jihomoravských disidentů v 70. a 80. letech 20. století*, Brno 2010, s. 94–101 (kapitola „Provázek“ byl centrem opozice díky Trúdě“).
- ³ K případu Petra Cibulky, Dušana Skály a Jiřího Štencla viz sdělení VONS č. 825, 835, 842, 846, 852, 869, 870, 876, 904, 920, 962, 971, 990, 1003, dokumenty č. 829, 839, 846, 850, 856, 873, 874, 880, 908, 924, 966, 975, 994, 1007.
- ⁴ Vidlařová byla velmi aktivní ve Výboru na obranu Petra Cibulky, Dušana Skály a Jiřího Štencla, který vzniknul v Brně 29. 11. 1988. Jeho cílem bylo zejména organizování petic a informování o dalších solidárních akcích s vězňáky, např. o hladovkách. Více o výboru viz článek „Výbor na obranu Petra Cibulky, Dušana Skály a Jiřího Štencla“ in: *Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 21, s. 14.*

Již předtím byla dne 7. 10. 1988 zadržena během protestu proti procesu s Jaroslavem Popelkou, když se pokusila před začátkem hlavního líčení u budovy Městského soudu v Brně spolu se Simonou Hradílkovou rozvinout transparent s nápisem „Propustte Slávka Popelku!“ K tomu viz sdělení VONS č. 822, dokument č. 826.

Dále spolu s dalšími zahájila 16. 11. 1988 řetězovou hladovku jako výraz solidarity s politickými vězni, k tomu viz text „Hladovky za politické vězně“ in: tamtéž, s. 18. Vidlařová byla činná též v brněnské disidentské organizaci Moravská mládež, která měla být jakýmsi protipólem oficiálního SSM. K tomu viz článek „Disent nebyla jen Charta 77“, viz in: <http://jaroslavnovak.blog.idnes.cz/c/32539/Disent-nebyla-jen-Charta-77.html> [28. 2. 2014].
- ⁵ Viz usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Brno kpt. JUDr. Františka Šustru o zadržení pošty P. Cibulky a V. Cibulkové z 10. 11. 1988, LP, Sb. VONS, inv. č. 55, sign. I/5, kart. 17.

- ⁶ JUDr. Jan Domínek byl od 1. 4. 1981 do 30. 9. 1988 zástupcem náčelníka Odboru vyšetřování StB Brno, viz: <http://www.policie.cz/clanek/archivni-stranky-uradu-dokumentace-a-vysetrovani-zlocinu-komunismu-skpvc.aspx> [28. 2. 2014].
- ⁷ Mluvčí Charty 77 vyzvali na konci roku 1988 v rámci Silvestrovské výzvy k minutě klidu během silvestrovské noci za vězněné, mezi nimi také za Vidlařovou a Cibulku. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 2, Praha 2007, s. 1061.